

YouTube reclame

Reclame is overal om ons heen. Niet alleen op straat en op TV, maar ook op social media. Volwassenen weten vaak goed wanneer reclame in beeld is, maar kinderen vinden het lastiger om reclame te herkennen en kunnen snel beïnvloed worden. Uit onderzoek dat het Commissariaat voor de Media heeft laten uitvoeren door de Universiteit van Amsterdam en de Radboud Universiteit blijkt dat vooral jongere kinderen het lastig vinden om te herkennen of een video reclame bevat. In deze les maken leerlingen kennis met de manier waarop hun favoriete YouTubers gesponsorde producten aanbevelen in hun video's. Ze ontdekken dat YouTubers geld moeten verdienen om van te leven én om leuke niet-gesponsorde video's te kunnen maken. Daarnaast leren ze over de techniek achter deze z.g.n. influencer marketing: als een YouTuber iets zegt over een product of merk dan gaan kinderen die merken leuker vinden, omdat ze de YouTuber leuk vinden. Ze gaan op onderzoek uit op YouTube om zelf te ontdekken hoe dit precies werkt. De les heeft zowel doe- als praatopdrachten en is daardoor afwisselend en interactief.

Totale duur: 1 uur.

VERBINDING MET BEROEPEN EN DE ARBEIDSMARKT

Je kunt tegenwoordig prima je beroep maken

van vloggen, gamen of creatieve video's op YouTube. Maar ook bijna alle (grote) bedrijven hebben tegenwoordig een YouTube kanaal. Voorbeeld: NOS, Ziggo Sport, Playstation, NASA. Natuurlijk moeten al deze video's gemaakt, gemonteerd en gepromoot worden. Dus ook als je geen YouTuber wilt worden is de kans groot dat je er later in je beroep wel mee te maken krijgt.

- Introductie: praten over YouTube als beroep (10 min.).
- Verdieping: nadenken over op welke manieren YouTubers geld verdienen (10 min.).
- Doen: zelf op onderzoek naar jouw favoriete YouTuber (20 min.).
- Doen: bespreken bevindingen (15 min.).
- Afronding: goed om te onthouden (5 min.).

VOORBEREIDING

Van tevoren kun je een aantal dingen doen:

- Lees de handleiding en lesbrief.
- Klik door de slides.
- Bekijk de video's.
- Print de werkbladen uit op A4 formaat.

BENODIGDHEDEN

- Digi-bord met internetverbinding (en toegang tot YouTube)
- Pennen
- Optioneel per leerling of tweetal leerlingen: computer of tablet met internettoegang.

DOEL VAN DE LES

Domein curriculum.nu	Leerdoelen Digitale vaardigheden:	Leerdoel (kern)vak: Nederlands	21st century skills
1. Digitale economie Verdienmodellen DG6.1: leerlingen ontwikkelen kennis van de verdienmodellen die door digitale technologie ontstaan en kunnen daar actief, kritisch en bewust mee omgaan.	1. Mediawijsheid Kennis hebben van de invloed van media op de werkelijkheid: de leerling kan verklaren waarom een mediaboodschap gekleurd is.	1. Oriëntatie op jezelf en de wereld Kerndoel 35: De leerlingen leren zich redzaam te gedragen in sociaal opzicht, als verkeersdeelnemer en als consument. <ul style="list-style-type: none"> • uiteenlopende belangen van producent en consument • sociale invloeden op de consumptie • eenzijdige / objectieve informatiebronnen 	1. Mediawijsheid
	2. Mediawijsheid Kennis hebben van de invloed van media op de werkelijkheid: de leerling onderzoekt en vergelijkt de betrouwbaarheid van een mediaboodschap.	2. Kunstzinnige oriëntatie Kerndoel 55: De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.	2. Kritisch denken

INTRODUCTIE

Slide 1, Praten met de klas

Start de les met een klassikaal gesprek rondom de vraag: Wie kijkt er wel eens naar YouTube? (Iedereen natuurlijk!)

Stel een aantal vervolgvragen:

- Wat kijk je dan?
- Hoeveel kijk je?
- Wie is jouw favoriete YouTuber?

Laat verschillende leerlingen beurtelings aan het woord.

Vervolg het gesprek: Wat denken jullie... is YouTuber echt een beroep? Ja/nee, en waarom wel/niet?

Slide 2, Beroepenslide/arbeidsmarkt

YouTuber is zeker een beroep! Er zijn een heleboel YouTubers die van het maken van vlogs, make-up-, humoristische- of gamevideo's hun beroep gemaakt hebben. Ze verdienen hun dagelijkse boterham met hagelslag ermee.

Vervolg het gesprek: zou jij wel YouTuber willen worden?

Waarom wel/niet?

Maar ook als je geen YouTuber bent kun je gebruik maken van YouTube. Bijna alle (grote) bedrijven hebben tegenwoordig een YouTube kanaal. Voorbeeld: NOS, Ziggo Sport, Playstation, NASA. Dus ook al wil je geen YouTuber worden later, het zou heel goed kunnen dat je wel op de één of andere manier met YouTube te maken krijgt in je beroep later.

VERDIEPING

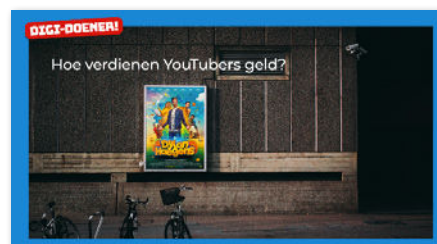
Slide 3, Denken en doen.

Wat denk jij: hoe verdienen YouTubers precies hun geld? Pak je werkblad, noteer allereerst de naam van jouw favoriete YouTuber. Probeer dan 3 manieren te bedenken op waarop jouw favoriete YouTuber haar of zijn centjes verdient. Gebruik daarvoor het aangeven veld.

Bijvoorbeeld: Een bioscoopfilm maken (Dylan Hagens).

Bespreek de ideeën vervolgens klassikaal. Voorbeelden zijn:

- Reclames van bedrijven voor en tijdens de video
- Sponsoring (bijvoorbeeld aanprijzen van producten in de video)
- Verkoop merchandise (T-shirts, petten, etc.)
- Donaties (dit kan via speciale websites zoals bijvoorbeeld Patreon)
- Live optreden in het land
- Uitbrengen van een boek of film
- Uitbrengen eigen productlijn

Slide 4, Denken en doen.

Vervolg het gesprek met een focus op de sponsoring, of met een mooi woord, influencer marketing in video's.

Wie weet hoe deze influencer marketing precies werkt?

Een bedrijf betaald een YouTuber een bepaald bedrag om het product van het bedrijf 'aan te prijzen' in de video of zelfs om een speciale video rondom het product te maken. Bespreek dat YouTubers geld moeten verdienen om van te leven én om leuke niet-gesponsorde video's te kunnen maken.

Slide 5, Praten en denken

Bekijk een klein stukje (vanaf minuut 4:23, ca. 20 seconden) van de volgende video: <https://youtu.be/dzNDmb-meew?t=263>

Wie kent deze YouTuber? Juist: Ninja.

Wat denk je, heeft hij zijn nieuwe gameroom zelf betaald of is er een bedrijf dat eraan meegeholpen heeft? Weet jij welk bedrijf? (RedBull).

Waarom zou dit bedrijf dit doen? Wie heeft een idee?

Leg de techniek achter influencer marketing uit: als een YouTuber iets zegt over een product of merk dan gaan kinderen die merken leuker vinden, omdat ze de YouTuber leuk vinden. Youtubers hoeven niet altijd geld te krijgen. Soms ook gratis producten.

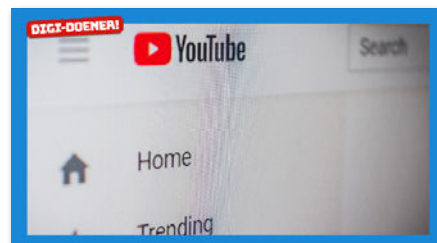

DOEN

Slide 6, Doen

Laten we eens zelf op onderzoek gaan! We gaan YouTube video's bekijken!

Laat de leerlingen nu individueel of in tweetallen het kanaal van hun favoriete YouTuber opzoeken op een computer of tablet om op zoek te gaan naar een gesponsorde video. Zijn er geen computers of tablets aanwezig? Doe de activiteit dan klassikaal: ga samen op zoek naar een gesponsorde YouTube video. Kies bijvoorbeeld een YouTuber door te stemmen voor de meest favoriete YouTuber van de klas.

Activiteit:

1. Ga naar het kanaal van je favoriete YouTuber
2. Probeer één of meerdere gesponsorde videos te vinden
3. Noteer welk product er gepromoot wordt
4. Kijk goed en noteer hoe jouw YouTuber jou laat weten dat het een gesponsorde video is.

Slide 7, Kijken en praten

Bekijk en bespreek klassikaal enkele voorbeelden en de bevindingen van de leerlingen:

- Hoe laten YouTubers weten dat het een gesponsorde video is? Zeggen ze het altijd?
- Staat het in de beschrijving onder de video? Lees jij de beschrijvingen onder de video's?

GROEP 6, 7 EN 8 DIGI-DOENER!

- Waren er YouTubers die het samenwerking noemen? Wat vind jij, is dat een goede benaming? Waarom wel/niet?
- Is het altijd duidelijk wanneer een video wordt gesponsord? Waarom wel/niet?

Een aantal voorbeelden zijn:

Anna Nooshin met Colgate

Bekijk ca. 30 seconden van de video vanaf 0:25 <https://youtu.be/Rs6SaT6yhUE?t=25>

Dylan Haegens met het Ministerie van Veiligheid en Justitie, Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), Politie en Marktplaats.

Bekijk eerst tip 9 en 10 vanaf 7:07 <https://youtu.be/i4N8dMHOLpg?t=427>

MeisjeDjamila met Jamin

Bekijk ca. 60 seconden <https://www.youtube.com/watch?v=4F1M5ogzeks>

Milan Knol met Doritos

Bekijk ca. 20 seconden vanaf 0:27 <https://youtu.be/nY4MKTG7Oos?t=27>

Enzo Knol met Tesla?

Bekijk ca. 60 seconden vanaf 14:25 <https://youtu.be/SXENallngN8?t=864>

Slide 8, Luisteren en praten

Was er een YouTuber die het over de 'Social Code' had? Wie weet wat de 'Social Code' is?

Bekijk samen de video 'Richtlijnen van de Social Code': <https://youtu.be/SwMCWkvApWQ>

De 'Social Code' zijn richtlijnen om duidelijk te zijn over reclame in YouTube video's. In Nederland is het namelijk verplicht om duidelijk (of transparant) te zijn over reclame in video's. Maar dit geldt in het buitenland lang niet altijd. Dus ga je zelf een product aanprijzen in je YouTube video's dan is dit handig om te weten! ;)

AFRONDING

Slide 9, Praten en denken

Vervolg het gesprek. Wat denken jullie? Wordt sponsoring alleen op YouTube gebruikt? Of zijn er nog andere social media waar dat gebeurt?

Ja, eigenlijk op alle (social) media kom je deze vorm van reclame tegen. Het modemerkt Guess bijvoorbeeld bedacht een challenge op Tik Tok (#InMyDenim challenge) om hun spijkerbroeken te verkopen. Maar ook op Instagram en Snapchat werken bekende mensen en grote merken samen.

Slide 10, Praten met de klas

Leerkracht: Dus ...?

- Wat heb je geleerd?
- Wat is influencer marketing? (het aanprijzen van producten door bekende mensen op social media).
- Is dat slecht? Nee, zolang het duidelijk is dat het een gesponsorde video is niet. YouTubers moeten ook geld verdienen om hun beroep te kunnen uitoefenen. Maar het is goed om te onthouden dat er in sommige YouTube video's en op andere social media reclame gemaakt wordt. Dan kun je zelf een bewuste keuze maken of jij dat product wel of niet wilt kopen.

